

Strateški načrt SKP 2023-2027 za Slovenijo in SKP v večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034

Srečanje s predstavniki slovenskih občin

6. november 2025

Generalni direktorat za kmetijstvo in razvoj podeželja (DG AGRI)

Jure Čuš, AGRI.C4

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

- Je skupni programski dokument Evropske komisije in države članice.
- Krovni programski dokument za izvajanje Skupne kmetijske politike v državah članicah od leta 2023 dalje.
- „Naslednik Programa razvoja podeželja RS 2014-2022“.
- Prvič v „zgodovini“ vključuje celotno SKP – torej tako I. steber SKP (neposredna plačila, sektorske intervencije...) kot tudi II. steber SKP (politika razvoja podeželja).
- Kot celota je bil podvržen celoviti presoji vplivov na okolje.
- Strateški načrt vsebuje širok spekter ciljno usmerjenih „intervencij“ (utemeljenih iz SWOT analize), s katerimi naj bi se ciljalo potrebe držav članic, doseglo oprijemljive rezultate v zvezi s cilji na ravni EU, hkrati pa mora SN kot celota prispevati k ambiciji Evropskega zelenega dogovora in izpeljanih strategij („od vil do vilic“, biodiverzitet do 2030)...

Timeline

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

TRANSPARENTNO VODEN PROCES PRIPRAVE:

- Imenovane posebne delovne skupine.
- Predstavitve širši javnosti s širokimi javnimi obravnavami.
- Medresorsko usklajevanje.
- Usklajevanje z Evropsko komisijo.
- Postopek predhodnega vrednotenja.
- Postopek celovite presoje vplivov na okolje.

SN 2023-2027 je rezultat izrazito **dolgotrajnih, zelo težkih in kompleksnih usklajevanj interesov na več ravneh**. Predstavlja najširši možen dogovor o tem, kakšno naj bo slovensko kmetijstvo, kakšen naj bo prehranski sistem v bodoče.

Začetek izvajanja strateškega načrta 2023-2027 1.1.2023

European
Commission

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Nekaj dejstev o kmetijstvu v Sloveniji:

- V Sloveniji je 36 % zemljišč kmetijskih.
- 61 % zemljišč pokritih z gozdovi.
- Za kmetijski sektor so značilne male družinske kmetije, pri čemer ima 60 % kmetijskih gospodarstev manj kot 5 hektarjev zemljišč.
- Velik delež kmetij je samooskrbnih gospodarstev, ki se za preživljanje zanašajo na nekmetijske vire dohodkov.
- Najpomembnejši sektorji v smislu proizvodne vrednosti so krmne rastline, mleko, vino in govedo.
- Podeželska območja pokrivajo 73 % Slovenije, 27 % zemljišč pa spada v kategorijo vmesnih regij.
- Na podeželskih območjih živi 58 % celotnega prebivalstva, kar je približno 1,2 milijona ljudi.
- V Sloveniji je okoli 70 000 kmetij, katerih povprečna velikost znaša 6,9 hektarja.
- Približno 76 % kmetijskih zemljišč v uporabi zajema območja z naravnimi omejitvami ali drugimi omejitvami, značilnimi za posamezno območje.

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Strateški načrt SKP 2023-2027:

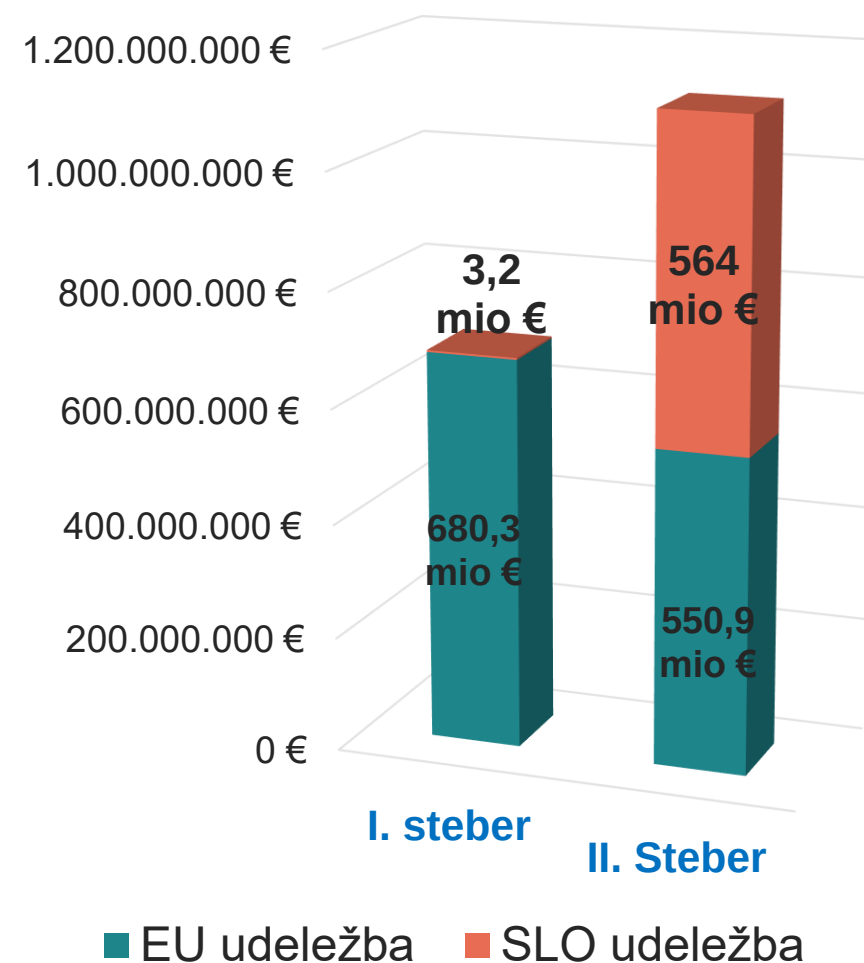
- zagotavlja pogoje za odporno in konkurenčno pridelavo in predelavo hrane,
- prepozna, da imajo mladi kmetje osrednje mesto v razvoju slovenskega kmetijstva,
- spodbuja povezovanje akterjev znotraj agroživilskih verig in izboljšanje položaja kmeta s kolektivnimi naložbami in drugimi spodbudami poslovnega povezovanja,
- oblikovane so linije enostavnejšega dostopa do investicijskih podpor za majhne kmetije,
- poseben poudarek na pridelavi hrane z višjo dodano vrednostjo, zlasti ekološki pridelavi in predelavi ter drugih proizvodov iz shem kakovosti.

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Finančni okvir 2023-2027:

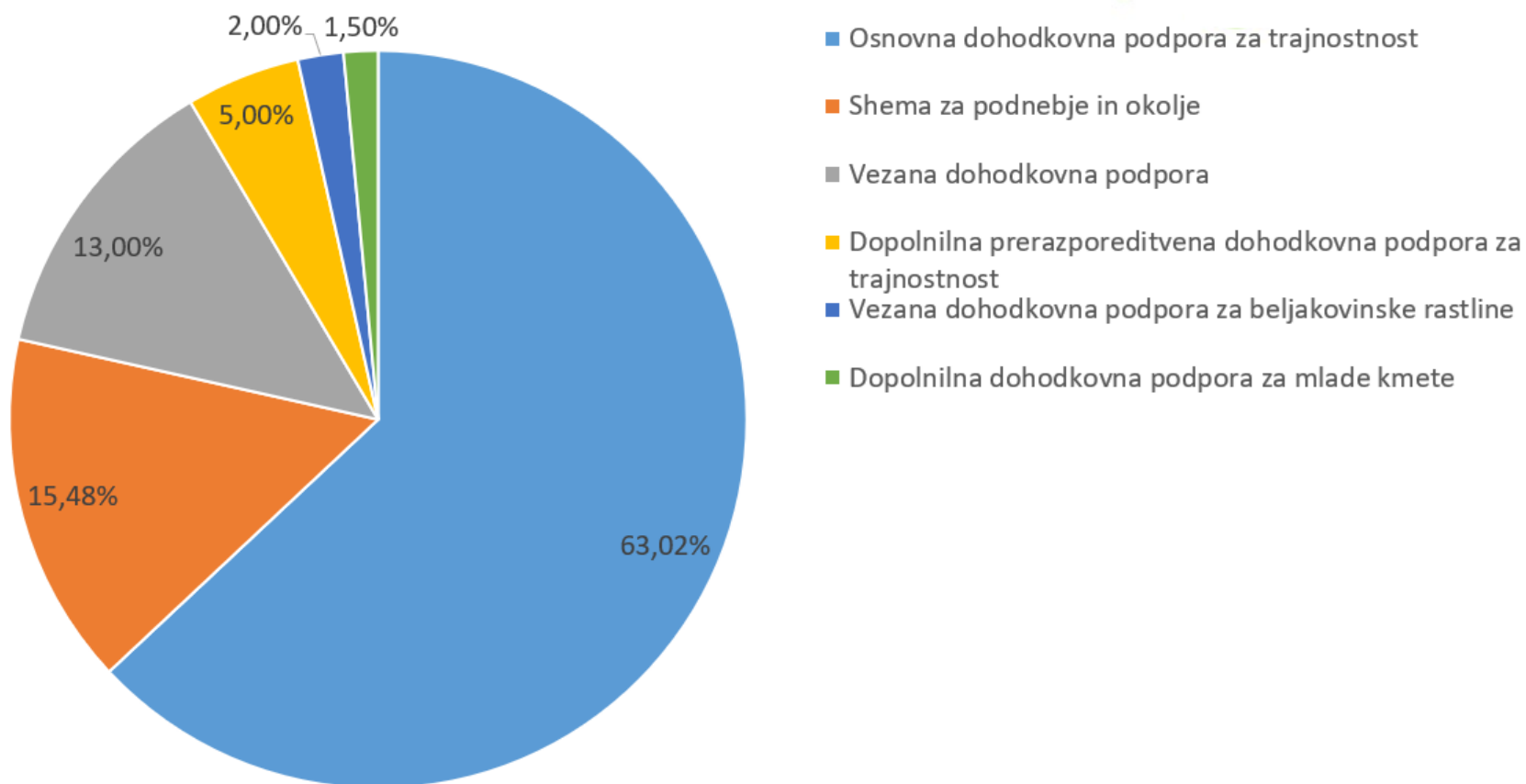
	Proračun EU (EUR)	Nacionalno financiranje (EUR)	Skupaj (EUR)
Neposredna plačila	657 650 260	ni relevantno	657 650 260
Sektorska podpora	23 033 114	3 227 114	26 260 228
Razvoj podeželja	550 850 959	564 321 782	1 115 172 741
Skupaj	1 231 534 333	567 548 896	1 799 083 229

SREDSTVA EU, REZERVIRANA ZA	V EUR	%
Okoljske in podnebne cilje v okviru razvoja podeželja	326 549 790	59%¹
Okoljske sheme v okviru neposrednih plačil	101 801 968	15%²
LEADER	35 542 556	6%¹
Dopolnilno prerazporeditveno dohodkovno podpora	38 873 376	6%²
Mlade kmete (generacijska obnova)	29 015 323	n/a³

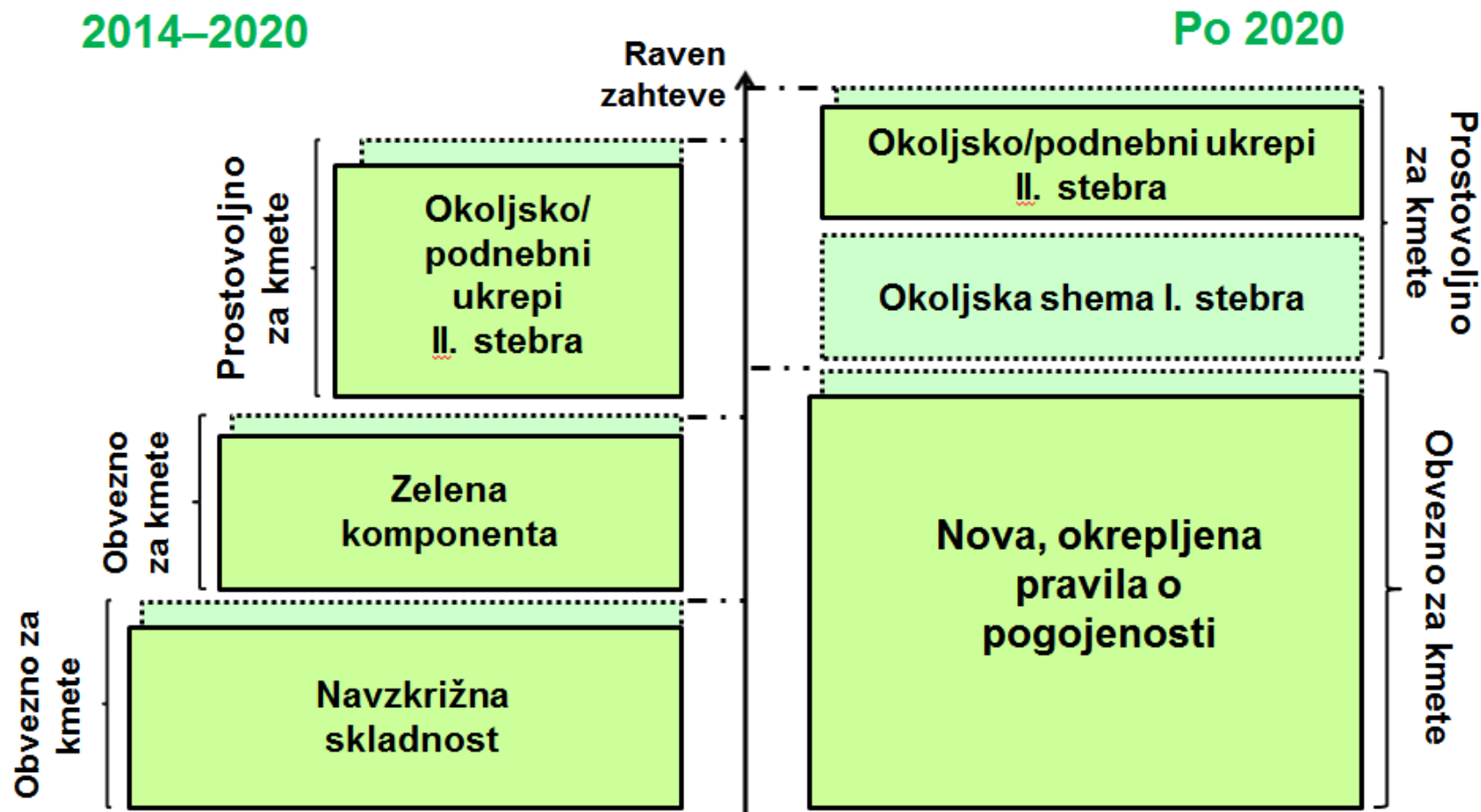

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Finančni okvir 2023-2027 za EKJS – neposredna plačila:

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Pogojenost – dobri kmetijsko okoljski pogoji:

- DKOP 1 Razmerje TT/KZU razmerje glede na izhodiščno leto (2018 = 59,4), delež odstopanja v vsakem letu ne sme biti večji od 5 %
- DKOP 2 Varovanje mokrišč in šotišč – začne se izvajati leta 2024
- DKOP 3 Prepoved kurjenja strnišč in kurjenja travnikov kot edinega načina obdelave v tekočem letu
- DKOP 4 Varovalni pasovi ob vodotokih in osuševalnih jarkih širših od 2 m
- DKOP 5 Erozija– ohranjanje teras in površine nad 10 % se obdelujejo na določen način
- DKOP 6 Pokritost tal; vsaj 80 % kmetijskih površin KMG mora biti pokrito
- DKOP 7 Kolobar - obvezna je menjava posevkov vsako leto na najmanj 60 % ornih površin, na ostalih 40 po treh letih (vmes dosevki ali II. posevki)
- DKOP 8 Delež neproduktivnih površin(nad 10 ha ornih površin), ohranjanje krajinskih značilnosti, nega mejic samo v dovoljenem času, odstranjevanje/kontrola invazivk
- DKOP 9 Varovanje okoljsko občutljivega trajnega travinja na delu N2000

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Intervencije v obliki neposrednih plačil:

- INP01 - Osnovna dohodkovna podpora za trajnostnost (184,20 EUR/ha)
- INP02 - Dopolnilna prerazporeditvena dohodkovna podpora za trajnostnost
- INP03 - Vezana dohodkovna podpora za rejo drobnice
- INP04 - Vezana dohodkovna podpora za rejo govedi
- INP05 - Vezana dohodkovna podpora za krave dojlje
- INP06 - Vezana dohodkovna podpora za mleko v gorskih območjih
- INP07 - Vezana dohodkovna podpora za beljakovinske rastline
- INP08 - Sheme za podnebje, okolje in dobrobit živali
- INP09 - Dopolnilna dohodkovna podpora za mlade kmete

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

SOPO - Shema za podnebje in okolje	Plačilo na ha (80% max vrednosti, razen za sheme št 1, 8 in 9 =100% ter za shemo št. 3 prvo leto =80%, ostala leta =60%)	Ocenjena površina 2027	Vrednost	MAX oz 100 %vrednosti na ha- glede na kalkulacije
1. Ekstenzivno travinje	45,65	67.200	3.068.729,95	45,65
2. Tradicionalna raba travinja	129	16.300	2.106.723,13	161,29
3. Gnojenje z živalskimi gnojili z majhnimi izpusti v zrak-travinje	95,41	17.000	1.621.970,00	159,02
3. Gnojenje z živalskimi gnojili z majhnimi izpusti v zrak-njive, hmelj	95,41	30.000	2.862.300,00	159,02
4. . Dodatki za zmanjšanje emisj amonijaka in TGP- krmni dodatki od 2024 dalje	60	10.400 (GVŽ)	624.600,00	75,0
4. Dodatki za zmanjšanje emisj amonijaka in TGP- inhibitorji od 2024 dalje	60	14.500	870.000,00	75,0
5. Naknadni posevki in dosevki	138	22.400	3.083.478,40	172,00
6. Ozelenitev ornih površin prek zime	148	16.500	2.442.000,00	185,00
7. Konzervirajoča obdelava tal	18,24	27.000	492.480,00	22,80
8. Gole zaplate tal za poljskega škranca	60	4.000	240.000,00	60,00
9. Varstvo gnezd pribe	200	110	22.000,00	200,00
10. Gnojenje le z organskimi gnojili za zagotavljanje dušika v TN	312	5.000	1.560.000,00	390,00
11. Ohranjanje biotske raznovrstnosti v trajnih nasadih	273,2	5.000	1.366.000,00	341,50

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Sektorske intervencije za čebelarstvo:

- SI01 - Prenos znanja v čebelarstvu
- SI02 - Podpora čebelarjem in čebelarskim društvom
- SI03 - Vzreja čebeljih matic
- SI04 - Raziskovalno delo na področju čebelarstva
- SI05 - Promocija in raziskava trga sektorja čebelarstva
- SI06 - Kakovost in varnost čebeljih pridelkov

Sektorske intervencije za sadje in zelenjavo:

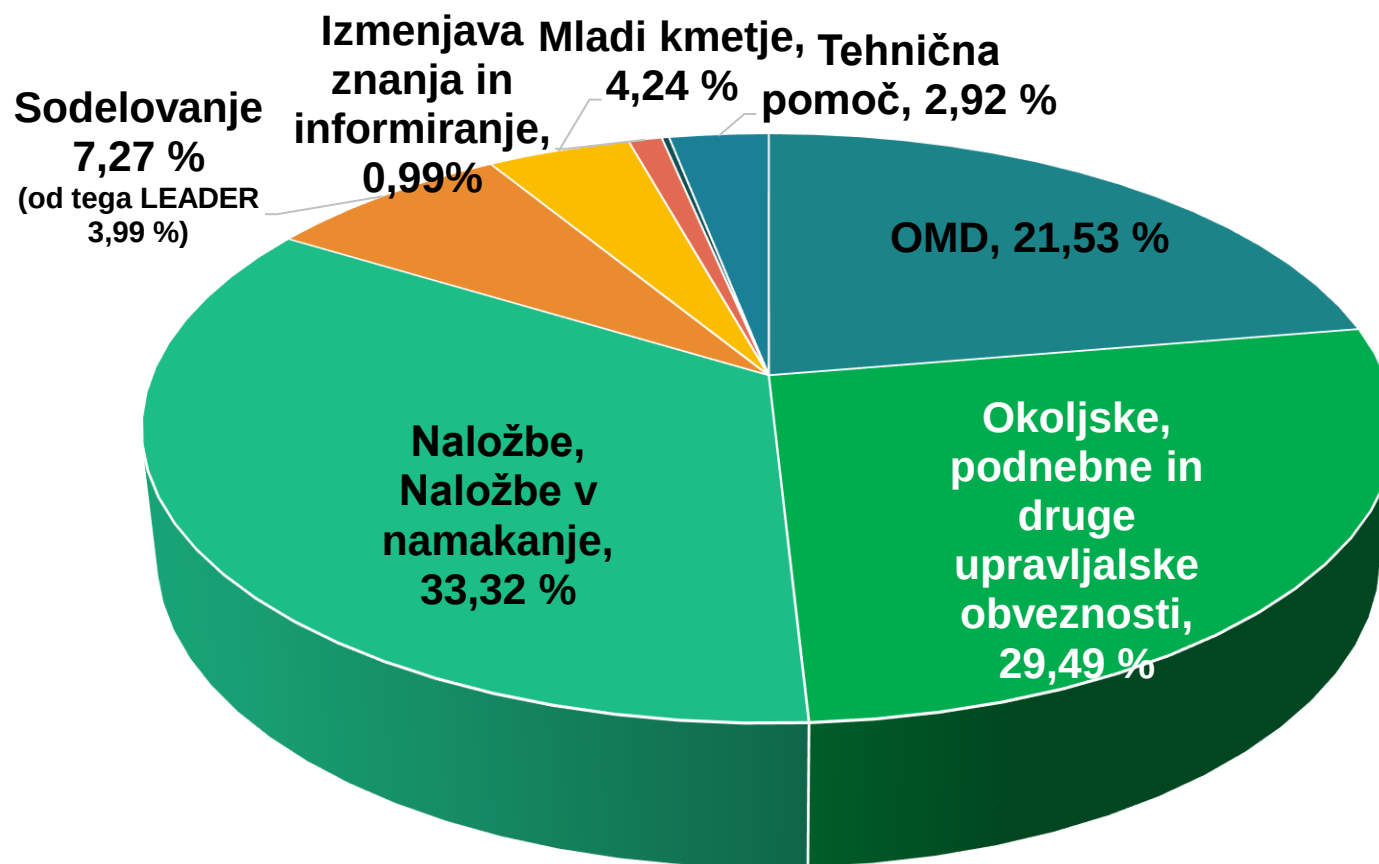
- SI10.01 naložbe in raziskave
- SI10.02 svetovanje in tehnična pomoč
- SI10.03 usposabljanje in izmenjava dobrih praks
- SI10.05 promocija, obveščanje in trženje
- SI10.06 umik s trga za brezplačno razdelitev
- SI10.07 opustitev pravila
- SI10.08 zavarovanje letine in proizvodnje

Sektorske intervencije za vino:

- SI07 Prestrukturiranje in preusmetitev vinogradov
- SI08 Promocija vina v tretjih državah
- SI09 Ukrepi informiranja o vinih unije v državah članicah

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Porazdelitev sredstev v okviru intervencij za razvoj podeželja

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo – Razvoj podeželja

Strateški načrt SKP 2023–2027 za Slovenijo

– Razvoj podeželja - naložbe

SC2 – Krepitev tržne usmerjenosti in povečanje konkurenčnosti, tudi z večjim poudarkom na raziskavah, tehnologiji in digitalizaciji

IRP02 – Naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki razvoj, vključno z digitalizacijo KG

IRP35 – Naložbe v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov za dvig produktivnosti in tehnološki razvoj, vključno z digitalizacijo

IRP03 – Kolektivne naložbe v kmetijstvu za skupno pripravo kmetijskih proizvodov za trg in razvoj močnih in odpornih verig vrednosti

IRP04 – Naložbe v razvoj in dvig konkurenčnosti in tržne naravnosti ekoloških kmetij

IRP40 – Izgradnja individualnih namakalnih sistemov (NS) in namakalna oprema

IRP13 – Izgradnja NS za več uporabnikov

IRP05 – Izvedba agromelioracij in komasacij kmetijskih zemljišč

IRP06, IRP07, IRP08, IRP09 – gozdarski sklop intervencij: gozdna infrastruktura, gozdarska mehanizacija, predelava lesa in gozdne drevesnice

SC4 – Prispevanje k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter k trajnostnim virom energije

IRP16 – Naložbe v prilagoditev na podnebne spremembe pri trajnih nasadih

IRP36 – Naložbe v obnovljive vire energije

IRP17 – Naložbe v učinkovito rabo dušikovih gnojil

IRP15 – Naložbe v sanacijo in obnovo gozdov po naravnih nesrečah...

SC5 – Spodbujanje trajnostnega razvoja in učinkovitega upravljanja naravnih virov, kot so voda, zemlja in zrak

IRP14 – Tehnološke posodobitve namakalnih sistemov, ki so namenjeni več uporabnikom

IRP21 – Naložbe v nakup kmetijske mehanizacije in opreme za optimalno uporabo hranil in trajnostno rabo FFS

IRP41 – Tehnološke posodobitve individualnih namakalnih sistemov

SC6 – Prispevanje k varstvu biotske raznolikosti, krepitev ekosistemskih storitev ter ohranjanje habitatov krajine

IRP37 – Naložbe v nakup mehanizacije in opreme za spravilo traviščnih habitatov

IRP22 – Neproizvodne naložbe, povezane z izvajanjem naravovarstvenih podintervencij (ureditev ekstenzivnih pašnikov, ureditev mejic, suhozidov in drugih krajinskih značilnosti, ureditev zaščite živali pred napadi zveri, ureditev travniških sadovnjakov)

SC8 – Spodbujanje zaposlovanja, rasti socialne vključenosti in lokalnega razvoja na podeželskih območjih, vključno z biogospodarstvom in trajnostnim gozdarstvom

IRP25 – Naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti, vključno z biogospodarstvom

SC9 – Izboljšanje odziva kmetijstava EU na zahteve družbe v zvezi s hrano in zdravjem, vključno z varno, hranljivo in trajnostno hrano ter dobrobit živali

IRP29 – Naložbe v prilagoditev kmetijskih gospodarstev izvajanju nadstandardnih zahtev s področja dobrobiti rejnih živali (govedo, prašiči, drobnica, perutnina, konji)

European
Commission

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Intervencije za razvoj podeželja:

- IRP01 - Plačilo za naravne ali druge omejitve
- IRP02 - Naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki razvoj, vključno z digitalizacijo kmetijskih gospodarstev
- IRP03 - Kolektivne naložbe v kmetijstvu za skupno pripravo kmetijskih proizvodov za trg in razvoj močnih in odpornih verig vrednosti preskrbe s hrano
- IRP04 - Naložbe v razvoj in dvig konkurenčnosti ter tržne naravnosti ekoloških kmetij
- **IRP05 - Izvedba agromelioracij in komasacij kmetijskih zemljišč**
- **IRP06 - Naložbe v ureditev gozdne infrastrukture**
- IRP07 - Naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za delo v gozdu
- IRP08 - Naložbe v primarno predelavo lesa in digitalizacijo
- IRP09 - Naložbe v ustanovitev in razvoj gozdnega drevesničarstva
- IRP10 - Spodbujanje kolektivnih oblik sodelovanja v kmetijskem in gozdarskem sektorju

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Intervencije za razvoj podeželja:

- IRP11 - Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti
- **IRP12 - Regijski pristop povezovanja lokalnih proizvodov s poudarkom na ekoloških proizvodih**
- IRP13 - Izgradnja namakalnih sistemov, ki so namenjeni več uporabnikom
- IRP14 - Tehnološke posodobitve namakalnih sistemov, ki so namenjeni več uporabnikom
- **IRP15 - Naložbe v sanacijo in obnovo gozdov po naravnih nesrečah in neugodnih vremenskih**
- IRP16 - Naložbe v prilagoditev na podnebne spremembe pri trajnih nasadih
- IRP17 - Naložbe v učinkovito rabo dušikovih gnojil
- IRP18.01 - Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila - Podnebne spremembe (KOPOP_PS)
- IRP18.02 - Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila - Naravni viri (KOPOP_NV)
- IRP18.03 - Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila - Biotska raznovrstnost in krajina (KOPOP_BK)
- IRP19 - Ekološko kmetovanje

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Intervencije za razvoj podeželja:

- IRP21 - Naložbe v nakup kmetijske mehanizacije in opreme za optimalno uporabo hranil in trajnostno rabo FFS
- IRP22 - Neproizvodne naložbe, povezane z izvajanjem naravovarstvenih podintervencij
- IRP24 - Podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov
- IRP25 - Intervencija Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti, vključno z biogospodarstvom in v ohranjanje kulturne dediščine
- **IRP26 - LEADER**
- IRP27 - Biotično varstvo rastlin
- IRP28 - Dobrobit živali
- IRP29 - Naložbe v prilagoditev kmetijskih gospodarstev izvajanju nadstandardnih zahtev s področja dobrobiti rejnih živali
- IRP 30 - Medgeneracijski prenos znanja
- IRP31 - Podpora za projekte EIP
- IRP32 - Izmenjava znanj in prenos informacij ter usposabljanje svetovalcev

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Intervencije za razvoj podeželja:

- IRP33 - Testiranje naravovarstvenih ukrepov na zavarovanih območjih
- IRP34 - Ohranjanje, trajnostna raba in razvoj rastlinskih genskih virov v kmetijstvu
- IRP35 - Naložbe v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov za dvig produktivnosti in tehnološki razvoj, vključno z digitalizacijo
- IRP36 - Naložbe v obnovljive vire energije
- IRP37 - Naložbe v nakup kmetijske mehanizacije in opreme za upravljanje traviščnih habitatov
- IRP38 - Konzorciji institucij znanja v podporo prehodu kmetijstva v zeleno, digitalno in podnebno
- IRP39 - Podpora za dejavnosti informiranja in promocije proizvodov iz shem kakovosti
- IRP40 - Individualni namakalni sistemi in nakup namakalne opreme
- IRP41 - Tehnološke posodobitve individualnih namakalnih sistemov
- IRP42 - Lokalne pasme
- IRP43 - Ekološko čebelarjenje
- IRP44 - Kolektivne naložbe v kmetijstvu za skupno predelavo in trženje kmetijskih proizvodov in razvoj močnih in odpornih verig vrednosti preskrbe s hrano
- IRP45 - Naložbe v obnovo kmetijskega potenciala po naravnih nesrečah, slabih vremenskih razmerah ali katastrofah

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

IRP05 - IZVEDBA AGROMELIORACIJ IN KOMASACIJ KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

Razpoložljiva sredstva: 10.770.200 €

Upravičenci do podpore so lokalne skupnosti in Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS.

Podpirajo se naložbe v izvedbo komasacij kmetijskih zemljišč in agromelioracij na komasacijskih območjih.

Nepovratna podpora je za dejansko nastale stroške naložb ali kot pavšalna podpora. Stopnja javne podpore je 100 % upravičenih stroškov naložbe. Najnižji znesek javne podpore je 2.000 eurov na vlogo.

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

IRP06 - NALOŽBE V UREDITEV GOZDNE INFRASTRUKTURE:

Razpoložljiva sredstva: 3.590.672 €

Upravičenci do podpore so fizične ali pravne osebe, ki so lastniki ali solastniki gozdov, agrarne skupnosti ter lokalne skupnosti (občine).

Z intervencijo se želi odpreti gozdove do optimalne odprtosti, saj s tem zmanjšajo pravilni stroški in poveča konkurenčnost lastnikov gozdov na trgu z gozdno lesnimi sortimenti. Gozdne prometnice predstavljajo na določenih območjih Slovenije edino povezavo do kmetij. Intervencija bo omogočala tudi ureditev protipožarne infrastruktura. Na gozdnih vlakah se bo izvedlo protierozijsko vzdrževanje, kar bo prispevalo k zmanjšanju erozijskih pojavov v gozdu. Vsa dela na gozdnih prometnicah se bodo izvedla v soglasju vseh soglasodajalcev, tako s področja varovanja narave, okolja, kulturne dediščine. Prav tako so morajo dela izvajati v skladu z omejitvami in pogoji iz načrtov za gospodarjenje z gozdovi, ki zagotavljajo načela trajnostnega gospodarjenja.

Stopnja javne podpore za vse upravičence znaša 50 % upravičenih stroškov.

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

IRP15 - NALOŽBE V SANACIJO IN OBNOVO GOZDOV PO NARAVNIH NESREČAH IN NEUGODNIH VREMENSKIH RAZMERAH:

Razpoložljiva sredstva: 4.000.004 €

Upravičenci do podpore za ureditev vlak, potrebnih za izvedbo sanacije gozdov so lastniki in solastniki gozdov ter lokalne skupnosti (občine).

Upravičenci do podpore za dela odprave škode, obnove gozda ter vzpostavitve večje odpornosti in stabilnosti gozdov na poškodovanih območjih so zasebni in javni lastniki gozdov ali solastniki gozdov (tudi agrarne skupnosti), ki oddajo vlogo za izplačilo sredstev. Te upravičence lahko zastopa tudi Zavod za gozdove Slovenije.

Izvedla se bodo dela za odpravo škode in obnovo v naravnih nesrečah poškodovanega gozda ter uredile vlake potrebne za izvedbo sanacije gozdov.

Stopnja javne podpore za vse upravičence znaša 100 % upravičenih stroškov.

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

IRP12 - REGIJSKI PRISTOP POVEZOVANJA LOKALNIH PROIZVODOV S POUDARKOM NA EKOLOŠKIH PROIZVODIH:

Razpoložljiva sredstva: 2.300.000 €

Vodilni partner pogodbenega partnerstva, ki je pravna oseba, ki ima sedež na geografsko zaokroženem območju. Podpora je namenjena kritju stroškov, povezanih z vzpostavitvijo partnerstva, njegovemu upravljanju ter izvajanju načrta razvoja določenega geografsko zaokroženega območja.

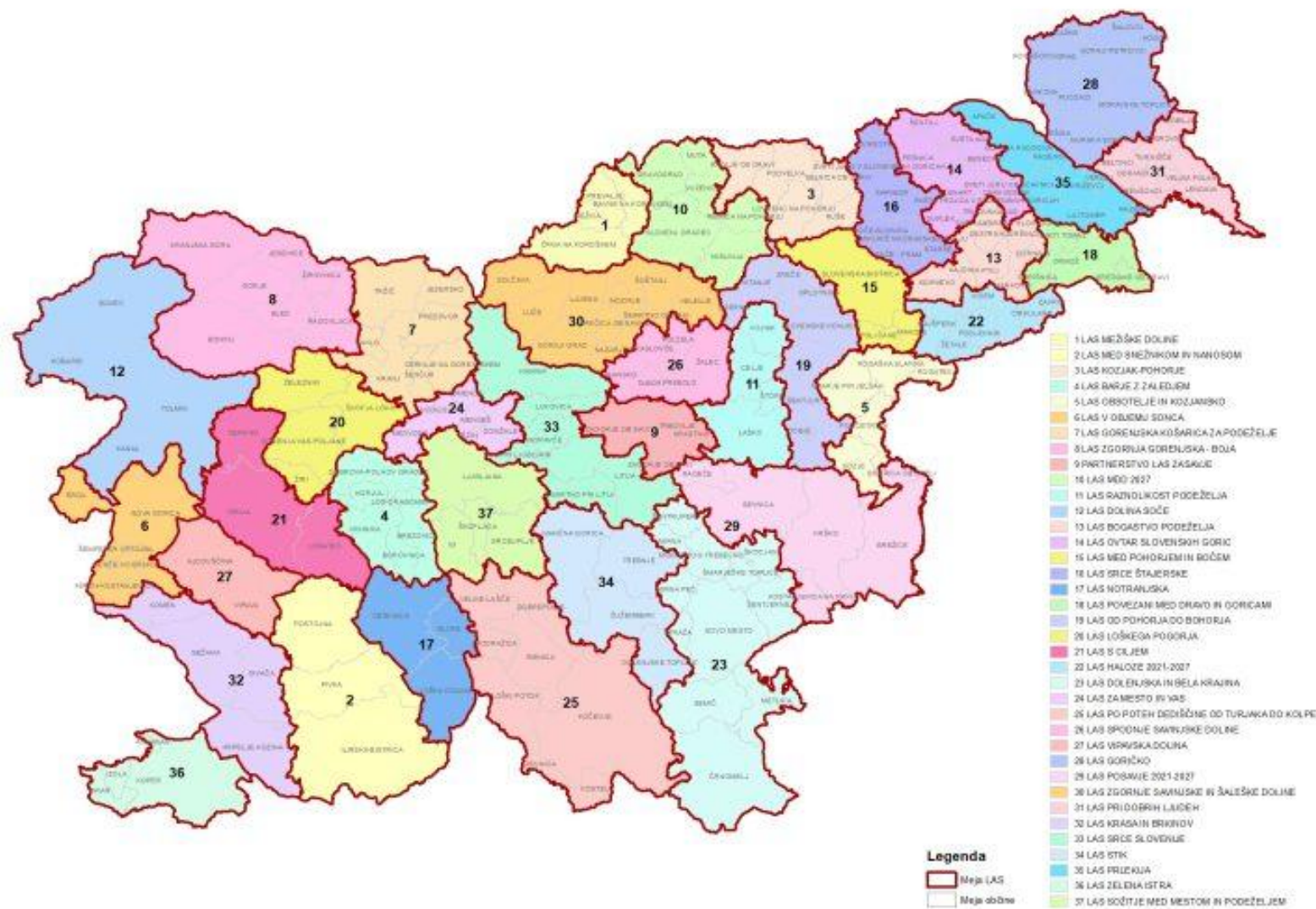
Pogoji:

- izdelan načrta razvoja geografsko zaokroženega območja
- določitev geografsko zaokroženega območja, ki predstavlja območje dveh ali več soležnih občin na območju RS.
- sklenjeno pogodbeno partnerstvo, ki ga sestavlja najmanj 50 kmetijskih gospodarstev z geografsko zaokroženega območja in najmanj 5 deležnikov z geografsko zaokroženega območja s področja HORECA (hoteli, restavracije, catering) javnih zavodov in trgovine.

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

IRP26 - LEADER:

- Razpoložljiva sredstva: 44.428.195 €
- Upravičenci so LAS, fizična in/ali pravne osebe.
- Oblikovanih je 37 LAS, ki pokrivajo celotno območje Slovenije - v glavnem gre za nadaljevanje obstoječih LAS.
- LAS-om je bilo z odločbami razdeljenih skupno 84,55 milijonov EUR evropskih sredstev – 44,4 milijonov EUR iz EKSRP in 40,1 milijonov EUR iz ESRR.
- LAS-i so z izdanimi odločbami potrjeni za območje celotne Slovenije, torej so v 37 LAS-ov vključene vse slovenske občine, kar je v evropskem prostoru redkost.
- Odobrene SLR se bodo lahko izvajale na podlagi Uredbe o izvajanju LEADER/CLLD.

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Izvajanje intervencij razvoja podeželja v SN 2023–2027 v finančnem letu 2024:

- Izvajalo se bo 45 intervencij za katere je namenjeno 1,1 mrd €. Intervencije se izvajajo na tri načine: preko oddaje ZV, javnih razpisov (JR) ali javnih naročil (JN).
- V FL2024 je bilo izplačanih 87,0 mio €, ko so potekala prva izplačila.
- Pri IRP19 Ekološko kmetovanje je bilo podprtih 50.587 ha površin v višini 14,2 mio €.
- IRP18 KOPOP – v FL2024 za podnebne spremembe podprtih 291 ha v višini 199.000 €, za naravne vire 190.000 ha v višini 39 mio € in za biotsko raznovrstnost 25.000 ha v višini skoraj 6 mio €.
- V okviru IRP26 LEADER je Organ upravljanja v januarju 2024 izdal 37 odločb o potrditvi Strategij lokalnega razvoja in lokalnih akcijskih skupin (LAS) za izvajanje pristopa LEADER/CLLD. Odobrene SLR so podlaga za izvajanje skupnega pristopa LEADER/CLLD dveh skladov – EKSRRP in ESRR na območju posamezne LAS. LAS-i so z izdanimi odločbami potrjeni za območje celotne Slovenije, torej so v 37 LAS-ov vključene vse slovenske občine, kar je v evropskem prostoru redkost.

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Izvajanje intervencij razvoja podeželja v SN 2023–2027 v finančnem letu 2024:

- Večina intervencij razvoja podeželja se izvaja preko JR. Skupno je bilo za 14 intervencij objavljenih 20 JR v višini 88 mio € (od tega 17 JR v višini 74 mio € v FL2024).
- V FL2024 so potekala prva izplačila za IRP11 Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti (0,4 mio €), IRP24 Podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov (9,4 mio €), IRP26 LEADER (0,9 mio €) in IRP32 Izmenjava znanja in prenos informacij ter usposabljanja svetovalcev (0,28 mio €).
- Zaradi zamika izvajanja intervencij, ki se izvajajo preko JR, je prišlo do odstopanja od načrtovanih vrednosti mejnikov za leto 2024.

Dosedanje izvajanje SN SKP 2023-2027

15. 10. 2023

- **Neposredna plačila**
Razpoložljiva: 0 €
Izplačana: 0 €
- **Sektorske intervencije (čebele)**
Razpoložljiva: 1.258.589 €
Izplačana: 795.705 € (63,2%)
9 JR
10 JN
- **Razvoj podeželja**
Razpoložljiva: 1.106.940.321 €
Odobrena: 0 €
Izplačana: 0 €
3 JR (14 mio EUR)

15. 10. 2024

- **Neposredna plačila**
Razpoložljiva: 131.530.052 €
Izplačana: 127.899.050 €
(97,2%)
- **Sektorske intervencije (čebele in vino)**
Razpoložljiva: 6.229.910 €
Izplačana: 5.882.068 € (94,4%)
8 JR
10 JN
- **Razvoj podeželja**
Razpoložljiva: 1.106.940.321 €
Odobrena: 88.882.690 €
Izplačana FL24: 87.024.096 €
(8,0%)
17 JR (74 mio EUR)

31. 3. 2025

- **Neposredna plačila**
Razpoložljiva: 131.530.052 €
Izplačana: 97.415.081 €
(74,1%)
- **Sektorske intervencije (čebele in vino)**
Razpoložljiva: 6.229.910 €
Izplačana: 323.530 € (5,2%)
4 JR
- **Razvoj podeželja**
Razpoložljiva: 1.106.940.321 €
Odobrena: 86.384.458 €
Izplačana FL25: 57.813.128 €
Izplačana FL23-25:
144.837.225 € (13,1%)
10 JR (35,5 mio EUR)

Izvajanje – Dveletni pregled smotrnosti

Kazalnik rezultata	Za pregled smotrnosti	Merska enota	Leto mejnika 2024	Leto dosežka 2024	Odstopanje od mejnika 2024 (%)
R.1 Izboljšanje uspešnosti s pomočjo znanja in inovacij	Da	število oseb	37 658,00	8 751,00	-76,76
R.2 Povezovanje sistemov svetovanja in znanja	Ne	število svetovalcev	168,00	0,00	-100,00
R.3 Digitalizacija kmetijstva	Ne	%	1,45	0,00	-100,00
R.4 Povezovanje dohodkovne podpore s standardi in dobrimi praksami	Ne	%	93,79	95,93	2,28
R.5 Obvladovanje tveganj	Ne	%	0,01	0,00	-100,00
R.6 Prerazporeditev na manjše kmetije	Da	%	98,59	92,81	-5,86
R.7 Krepitev podpore za kmetije na območjih s posebnimi potrebami	Da	%	95,81	101,30	5,73
R.8 Usmerjenost v kmetije v določenih sektorjih	Ne	%	35,26	26,74	-24,16
R.9 Modernizacija kmetij	Da	%	0,48	0,37	-22,92
R.10 Boljša organizacija dobavne verige	Da	%	3,48	1	-71,26
R.11 Koncentracija ponudbe / Sadje in zelenjava	Ne	%	0,22		
R.12 Prilagajanje podnebnim spremembam	Ne	%	28,72	34,51	20,16
R.13 Zmanjšanje emisij v živinorejskem sektorju	Da	%	3,95	3,36	-14,94
R.14 Shranjevanje ogljika v tleh in biomasi	Da	%	42,71	38,14	-10,70
R.15 Obnovljiva energija iz kmetijstva in gozdarstva ter drugih obnovljivih virov energije	Ne	MW	2,00	0,00	-100,00
R.16 Naložbe, povezane s podnebjem	Ne	%	0,09	0,16	77,78
R.17 Pogozdeno zemljišče	Da	ha	0,00	0,00	
R.18 Podpora za naložbe v gozdarski sektor	Ne	EUR	0,00	0,00	
R.19 Izboljšanje in zaščita tal	Da	%	40,40	39,41	-2,45
R.20 Izboljšanje kakovosti zraka	Da	%	13,07	16,88	29,15

Kazalnik rezultata	Za pregled smotrnosti	Merska enota	Leto mejnika 2024	Leto dosežka 2024	Odstopanje od mejnika 2024 (%)
R.21 Varstvo kakovosti vode	Da	%	41,28	39,55	-4,19
R.22 Trajnostno upravljanje hranil	Da	%	21,09	28,71	36,13
R.24 Trajnostna in zmanjšana raba pesticidov	Da	%	38,26	37,71	-1,44
R.25 Okoljska uspešnost v živinorejskem sektorju	Ne	%	0,98	1,51	54,08
R.26 Naložbe, povezane z naravnimi viri	Ne	%	0,01	0,00	-100,00
R.27 Okoljska ali podnebna uspešnost pri naložbah v podeželska območja	Ne	število operacij	6,00	0,00	-100,00
R.28 Okoljska ali podnebna uspešnost na podlagi znanja in inovacij	Ne	število oseb	21 490,00	0,00	-100,00
R.29 Razvoj ekološkega kmetijstva	Da	%	11,72	10,54	-10,07
R.31 Ohranjanje habitatov in vrst	Da	%	12,67	21,66	70,96
R.32 Naložbe, povezane z biotsko raznovrstnostjo	Ne	%	0,00	0,00	
R.33 Izboljšanje upravljanja omrežja Natura 2000	Ne	%	6,26	8,27	32,11
R.34 Ohranjanje krajinskih značilnosti	Da	%	1,32	1,51	14,39
R.35 Ohranjanje čebeljih panjev	Ne	%	3,24	9,96	207,41
R.36 Generacijska pomladitev	Da	število mladih kmetov	1 207,00	655,00	-45,73
R.37 Gospodarska rast in delovna mesta na podeželskih območjih	Ne	število delovnih mest	1 209,00	655,00	-45,82
R.38 Pokritost s pobudo LEADER	Ne	%	90,00	113,13	25,70
R.39 Razvoj podeželskega gospodarstva	Ne	število podeželskih podjetij	5,00	0,00	-100,00
R.43 Omejevanje rabe antimikrobikov	Da	%	7,10	6,66	-6,20
R.44 Izboljšanje dobrobiti živali	Da	%	30,95	28,77	-7,04

Načrt objave javnih razpisov do konca leta 2025

Intervencija	SC	Objava JR	Višina razpisanih sredstev v evrih
IRP29 Naložbe v prilagoditev kmetijskih gospodarstev izvajanju nadstandardnih zahtev s področja dobrobiti rejnih živali perutnina, drobnica in konji (3JR)	9	maj/junij 2025	10.000.000
IRP39 Podpora za dejavnosti informiranja in promocije proizvodov iz shem kakovosti	3	maj 2025	866.000
IRP03 Kolektivne naložbe v kmetijstvu za skupno pripravo kmetijskih proizvodov za trg in razvoj močnih in odpornih verig vrednosti preskrbe s hrano:	2	maj 2025	6.300.000
IRP04 Naložbe v razvoj in dvig konkurenčnosti ter tržne naravnosti ekoloških kmetij	2	maj 2025	5.000.000
IRP35 Naložbe v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov za dvig produktivnosti in tehnološki razvoj, vključno z digitalizacijo kmetije, podjetja in majhne kmetije (2 JR)	2	julij/avgust 2025	36.550.000
IRP05 izvedba agromelioracij na komasacijskih območjih	2	avgust 2025	2.000.000
IRP40 izgradnja individualnih namakalnih sistemov	2	september 2025	1.000.000
IRP02 Naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki razvoj, vključno z digitalizacijo kmetijskih gospodarstev: Majhne kmetije, gorska območja (kmetije in podjetja) 3JR	2	november 2025	12.533.000
IRP07 Naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za delo v gozdu	2	november 2025	10.000.000
IRP10 Medpanožno sodelovanje	3	november 2025	500.000
IRP40 Nakup namakalne opreme	2	november 2025	1.000.000
IRP31 Podpora za projekte EIP	HC	november 2025	4.200.000
IRP13 Izgradnja namakalnih sistemov, ki so namenjeni več uporabnikom	2	december 2025	4.000.000
IRP32 Izmenjava znanja in prenos informacij ter usposabljanje svetovalcev Svetovalci	HC	december 2025	150.000
IRP11 Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti	3	december 2025	700.000
SKUPAJ			94.799.000

Skupna kmetijska politika v večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034

*Predlog Komisije z dne
16. julija 2025*

Proračun EU za obdobje 2028–2034 za močnejšo Evropo

1. **Večja prožnost** v celotnem proračunu, da bi Evropa imela **zmogljivost za hitro ukrepanje in odzivanje**
2. **Enostavnejši, bolj racionalizirani in harmonizirani** finančni programi EU za lažje iskanje in dostopanje do možnosti financiranja
3. Proračun, prilagojen lokalnim potrebam, z **načrti za nacionalna in regionalna partnerstva** za naložbe in reforme, da se doseže **načrtovani učinek tam, kjer je to najbolj pomembno**
4. Močna **spodbuda za konkurenčnost**, da bi Evropa zagotovila zanesljive dobavne verige, okrepila inovacije ter vodila svetovna prizadevanja za čisto in pametno tehnologijo
5. **Uravnotežen sveženj novih virov lastnih sredstev**, ki zagotavlja ustrezne prihodke za naše prednostne naloge in hkrati zmanjšuje pritisk na nacionalne javne finance

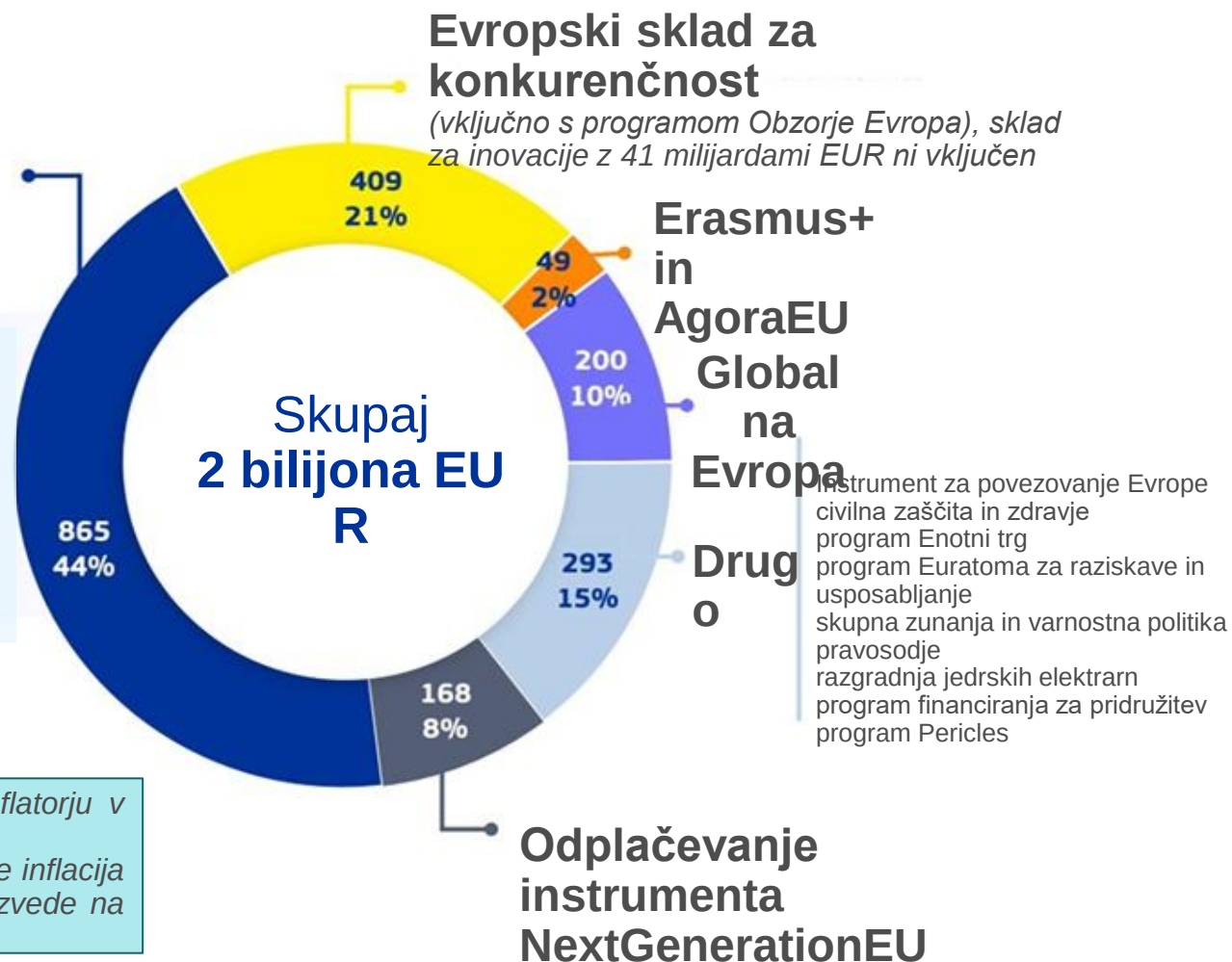
Ambiciozen proračun

Načrti za
nacionalna
in regionalna
partnerstva

- Z 52 na 16 programov
- **Enostavnejše** za upravičence
- Usmerjenost v **rezultate**
- Večja **prožnost**

Zgornja meja še naprej temelji na fiksnem deflatorju v višini 2 %, kadar je inflacija v EU med 1 % in 3 %. Kadar je inflacija nižja od 1 % ali višja od 3 %, se prilagoditev izvede na podlagi dejanske inflacije.

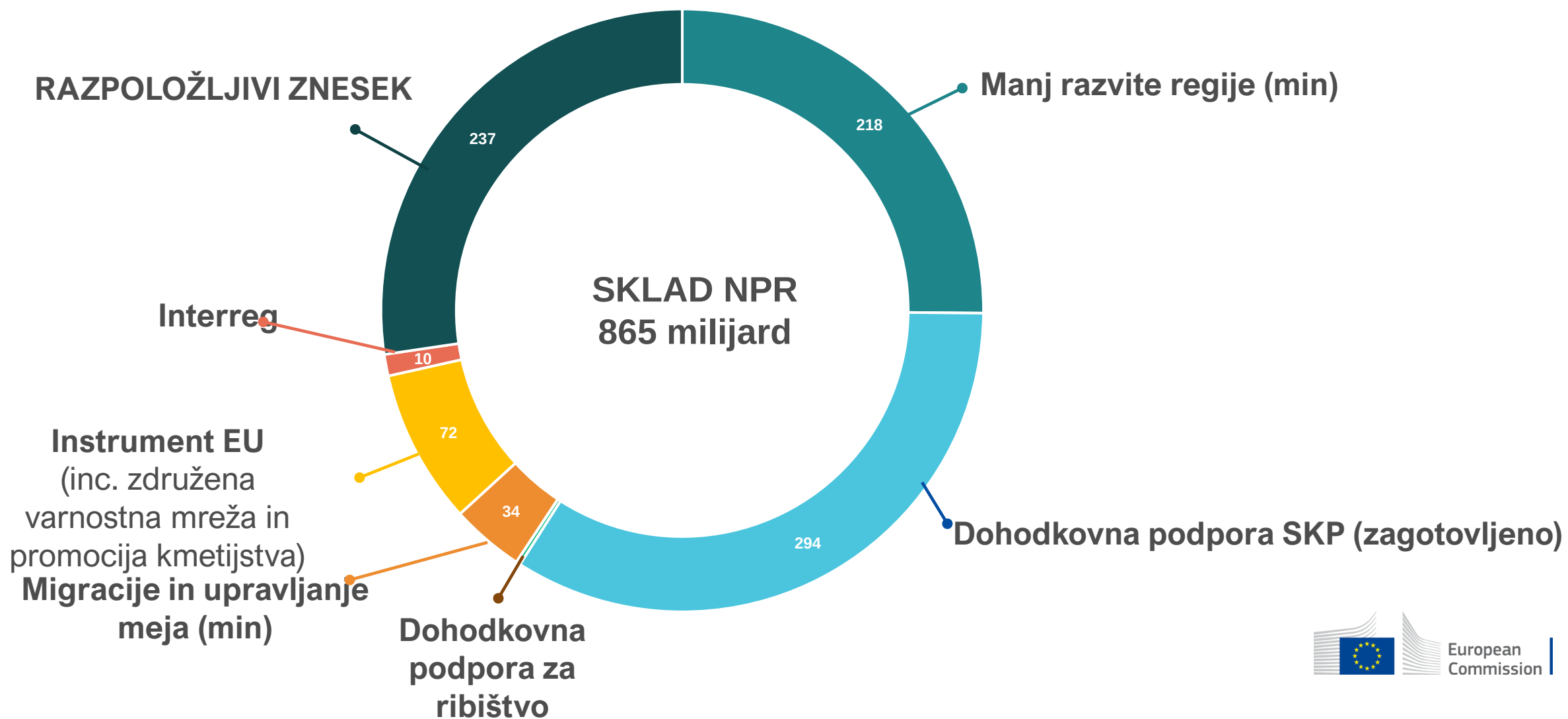
Vsi zneski so v EUR **v tekočih cenah**, prilagojeni z 2-odstotnim deflatorjem

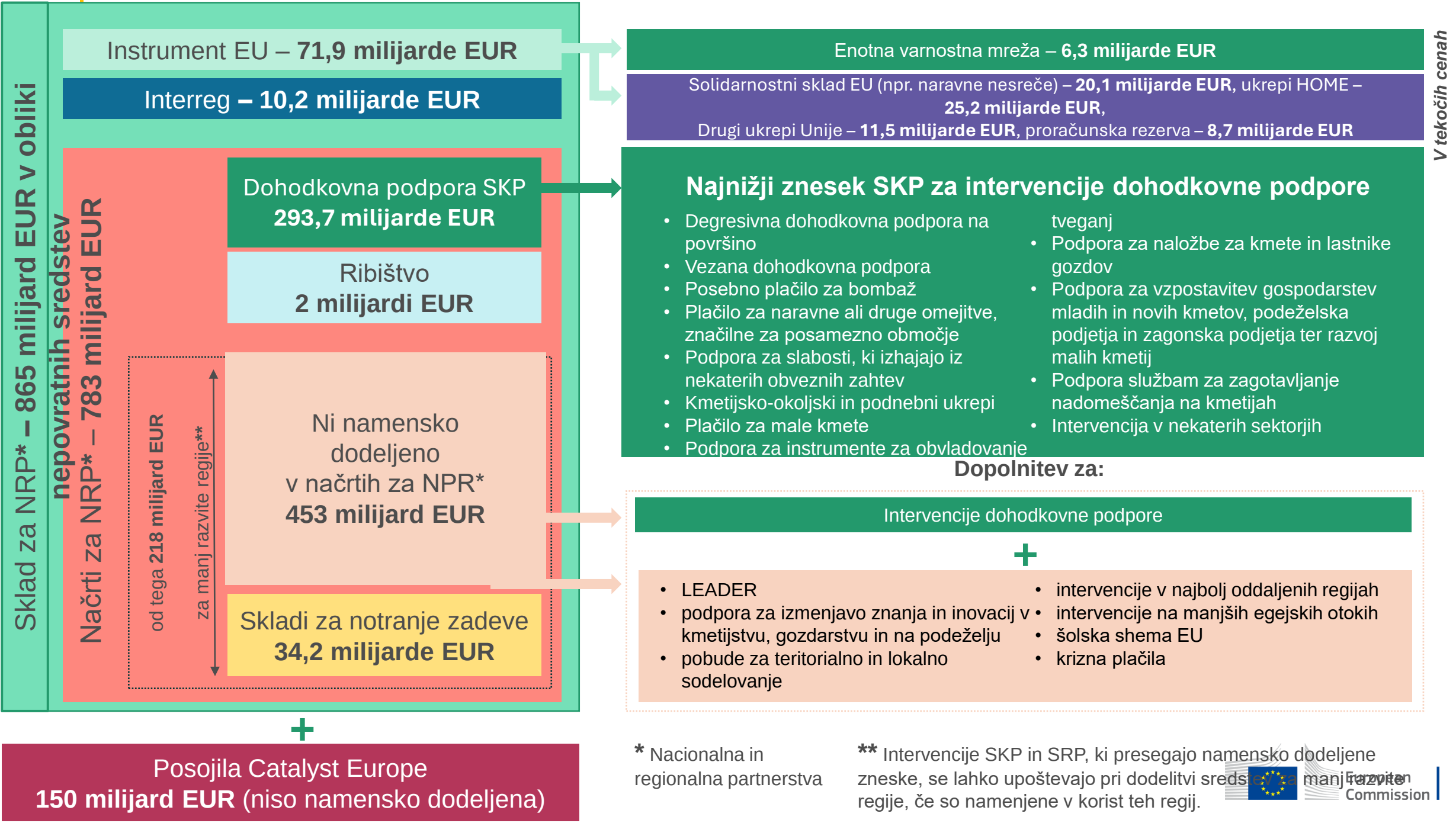

Proračun EU za obdobje 2028–2034 za močnejšo Evropo

1. **Večja prožnost** v celotnem proračunu, da bi Evropa imela **zmogljivost za hitro ukrepanje in odzivanje**
2. **Enostavnejši, bolj racionalizirani in harmonizirani** finančni programi EU za lažje iskanje in dostopanje do možnosti financiranja
3. Proračun, prilagojen lokalnim potrebam, z **načrti za nacionalna in regionalna partnerstva** za naložbe in reforme, da se doseže **načrtovani učinek tam, kjer je to najbolj pomembno**
4. Močna **spodbuda za konkurenčnost**, da bi Evropa zagotovila zanesljive dobavne verige, okrepila inovacije ter vodila svetovna prizadevanja za čisto in pametno tehnologijo
5. **Uravnotežen sveženj novih virov lastnih sredstev**, ki zagotavlja ustrezne prihodke za naše prednostne naloge in hkrati zmanjšuje pritisk na nacionalne javne finance

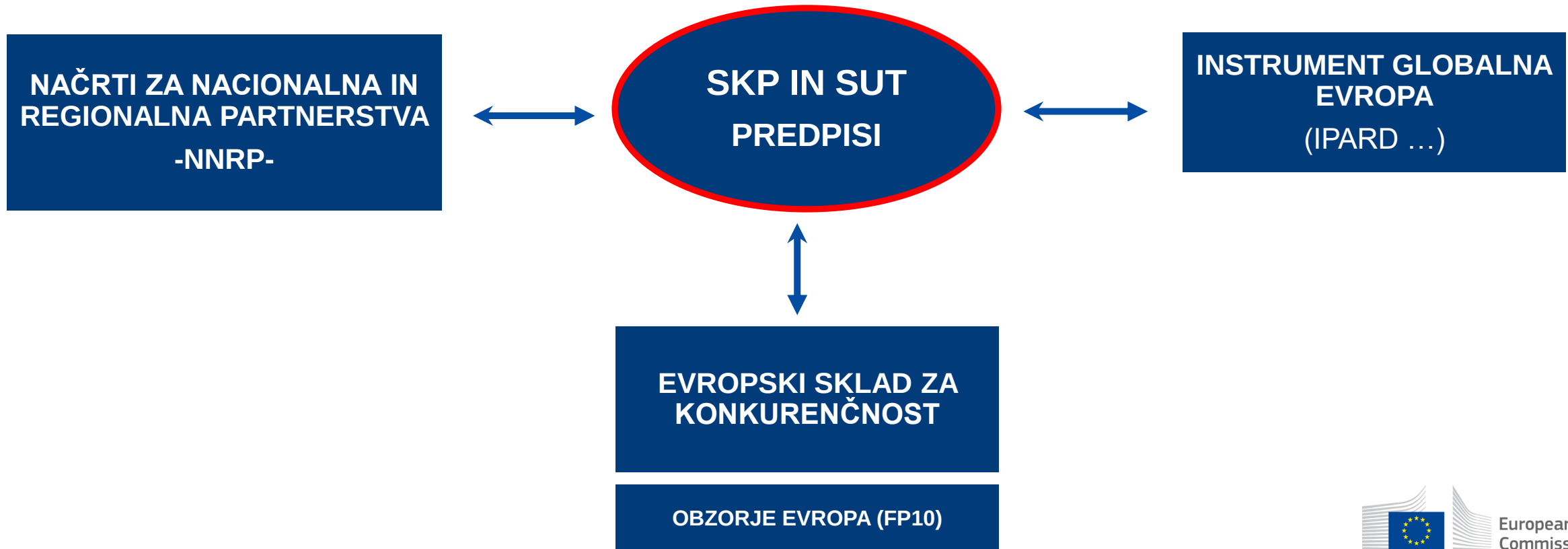
SKP v okviru nacionalnih načrtov reform

SKP v strukturi večletnega finančnega okvira

UREDBA O OKVIRU SMOTRNOSTI

Načrti za nacionalna in regionalna partnerstva

Enotni načrt za NRP

- poenostavitev sedanjega okvira: **poenostavljeno izvajanje, en sklop pravil, enotno načrtovanje programov**
- celosten, dosleden in usklajen okvir
- reforme, naložbe in druge intervencije
- omogočanje sinergij
- več prožnosti in prilagodljivosti

Celovito partnerstvo z vsemi ustreznimi partnerji

- **regionalni, lokalni, mestni, podeželski organi** (in drugi javni organi/združenja, ki jih zastopajo)
- **ekonomski in socialni partnerji**, vključno s kmeti, ribiči in njihovimi organizacijami
- **civilna družba**, kot so okoljski partnerji, nevladne organizacije, mladinske organizacije in organi, odgovorni za spodbujanje socialne vključenosti, itd.
- **raziskovalne organizacije in univerze**, kadar je to primerno
- odgovornost na vseh ravneh
- prilagojeno nacionalnim in regionalnim potrebam vsake države članice

Prilagojeno potrebam držav članic in regij

- nacionalna in sektorska ter regionalna in teritorialna poglavja (odvisno od upravne ureditve posamezne države članice, kot je trenutno v okviru kohezijske politike/SKP)
- prilagojeno nacionalnim in regionalnim potrebam vsake države članice
- **nacionalna priporočila SKP** sprejme Komisija, ki vsaki državi članici zagotovi smernice za izvajanje specifičnih ciljev, pomembnih za SKP

Skupna politika v partnerstvu z državami članicami

EU	Specifični cilji EU
	Kazalniki
	Nabor orodij SKP
	Nacionalna priporočila
DČ Regije	Priprava načrta
	Intervencije SKP, prilagojene njihovim potrebam
	Izvajanje, napredek pri doseganju ciljev

Specifični cilji NNRP: povezani s SKP

Člen 3 uredbe o nacionalnih in regionalnih partnerstvih

(a) podpiranje trajnostne **blaginje** Unije v vseh regijah

(b) podpiranje **obrambnih zmogljivosti** in **varnosti** Unije v vseh regijah

(c) krepitev **socialne kohezije** s podpiranjem ljudi ter krepitevijo **družb** in socialnega modela **Unije**

(d) ohranitev **kakovosti življenja** v Uniji

(e) zaščita in krepitev temeljnih pravic, demokracije in pravne države ter spoštovanje vrednot Unije s

(i) podpiranjem pravičnejšega in zadostnega dohodka kmetov ter njihove dolgoročne konkurenčnosti, vključno s položajem kmetov v vrednostni verigi

(ii) prispevanjem k dolgoročni

(iii) izboljšanjem privlačnosti in življenjskih standardov na podeželju, vključno z dostopom do zdravstvenega varstva, pa tudi poštenih delovnih pogojev ter spodbujanjem generacijske pomladitve; izboljšanjem pripravljenosti in sposobnosti kmetov za obvladovanje

(v) krepitevijo praks trajnostnega kmetijstva in gozdarstva za spodbujanje odpornih podnebnih ukrepov, zagotavljanjem različnih ekosistemskih storitev, podpiranjem učinkovitega upravljanja voda, kakovosti vode in odpornosti v zvezi z vodo, izvajanjem

Ohranitev in širitev nabora orodij SKP

NAMENSKO DODELJENI ZNESKI ZA SKP

Intervencije dohodkovne podpore	
degresivna dohodkovna podpora na površino*	100 % financiranje s strani EU
vezana dohodkovna podpora*	
posebno plačilo za bombaž*	
plačilo za male kmete*	
plačilo za naravne ali druge omejitve, značilne za posamezno območje*	nacionalni prispevek najmanj 30 % upravičene javne porabe
podpora za slabosti, ki izhajajo iz nekaterih obveznih zahtev	
kmetijsko-okoljski in podnebni ukrepi*	
podpora za instrumente za obvladovanje tveganj*	
podpora za naložbe za kmete in lastnike gozdov*	
podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov, novih kmetov, podeželskih podjetij, zagonskih podjetij in razvoj malih kmetij*	
podpora službam za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah	
intervencije v določenih sektorjih*	

Izvzeto iz reform in proračunske prožnosti (razen za naložbe)

Druge intervencije SKP
šolska shema*
LEADER*
izmenjava znanja in inovacije*
teritorialno in lokalno sodelovanje
shemi POSEI-SAI*
Krizna plačila za kmete (mobilizacija nacionalnih sredstev)

nacionalni prispevek
najmanj 30 %
upravičene javne porabe

stopnje nacionalnih prispevkov najmanj 15 %, 40 %, 60 %

Za dohodkovno podporo, ki presega namensko dodeljena sredstva:

uporabljajo se **stopnje nacionalnih prispevkov** v višini 15 %, 40 % in 60 %

(*) = vse (ali zadevne) države članice morajo te intervencije **obvezno** vključiti v svoje načrte

Poenostavitev SKP

EU

- ✓ poenostavitev podpore kmetom: združitev dveh skladov, večja prožnost
- ✓ lažji dostop do podpore: poenostavljena pravila, **pavšalna plačila**
- ✓ zmanjšanje **upravnega bremena**: enostavnejše revizije, manj poročanja
- ✓ manj predpisov, **manj zahtev**: osredotočenost na bistvene določbe

Država
članica

- ✓ večja avtonomija držav članic pri obravnavanju posebnih in regionalnih potreb

Kako je nova SKP enostavnejša?

1. **Združevanje dveh skladov**, odprava togosti in omogočanje večje prožnosti pri zagotavljanju podpore kmetom in podeželskim območjem
2. **Več možnosti za države članice pri oblikovanju, načrtovanju in izvajanju podpornih orodij** za obravnavanje posebnih in regionalnih potreb
3. **Racionalizirane opredelitve, poenostavljena pravila** za zagotavljanje podpore in širši nabor plačilnih možnosti, vključno s **pavšalnimi plačili**, ki kmetom olajšujejo dostop do podpore
4. Manjše upravno breme za države članice in kmete zaradi **poenostavljenih revizijskih pravil**, manjših zahtev glede poročanja in poenostavljenih postopkov
5. **Bolj ciljno usmerjena podpora za posebne skupine** (mladi kmetje, ženske, male kmetije, mešane kmetije) in območja ter večja prožnost pri podpiranju posebnih sektorjev
6. Splošno **zmanjšanje zakonodajnih aktov, število zahtev in raven podrobnosti** s poudarkom na bistvenih določbah za delovanje SKP

Kako je naslednja SKP pravičnejša in bolje usmerjena v javno podporo?

1. Podpora bi morala biti namenjena predvsem kmetom, ki **opravljajo kmetijsko dejavnost** na svojem kmetijskem gospodarstvu in **dejavno prispevajo k prehranski varnosti**
2. Obvezno **postopno zmanjševanje** (z začetkom pri 20.000 EUR na kmeta na leto) in **omejitev** (100.000 EUR na kmeta na leto)
3. Osredotočanje na kmete, ki **najbolj potrebujejo pomoč** – poudarek na mladih in novih kmetih, ženskah, **družinah ali malih kmetih**, mešanih kmetijah in kmetijah **na območjih z naravnimi ali drugimi omejitvami, značilnimi za posamezno območje**
4. Načrtovana povprečna pomoč na hektar za padajoči dohodek na površino **ni nižja od 130 EUR in ne višja od 240 EUR** za vsako državo članico
5. Vezana dohodkovna podpora – s **13 (+2) % neposrednih plačil danes na 20 (+5 %)** skupne SKP – z dostopom do **5 % neobveznega dodatka (beljakovinski pridelki, mešane kmetije, tveganje opustitve)**
6. **Mali kmetje** – povprečni znesek 3.000 EUR

Krepitev sinergij

1. Kmetje in podeželska območja imajo lahko **poleg dohodkovne podpore** koristi od sinergij z naložbami, na primer v **storitve, infrastrukturo, podjetništvo, biogospodarstvo, inovacije, spretnosti, programe za ohranjanje in obnovo biotske raznovrstnosti, energijo ter podnebne pobude**.
2. Države članice in regije „podpirajo strategije za **celostni razvoj** (mestnih in) **podeželskih območij**“, pri čemer izkoriščajo širši nabor orodij za NRP.
3. Podpora **reformam** v korist kmetijskega sektorja za povečanje učinka intervencij SKP, brez vpliva na plačila za kmetije (npr. davčna reforma za dostop do zemljišč).

Krepitev sinergij: ključno za kmete

Naložbe v vodne sisteme

Danes: naložbe v vodno infrastrukturo v kmetijstvu se podpirajo z različnimi sklopi financiranja EU: sekundarna infrastruktura, primarna omrežja za mešano rabo itd.

Jutri: bolj integrirano načrtovanje podpore EU za povečanje učinkovitosti, optimizacijo uporabe sredstev EU in krepitev sinergij med sredstvi EU in nacionalnimi sredstvi.

Proizvodnja energije iz obnovljivih virov

Danes: na nacionalni ravni, na primer: naložbe v proizvodnjo elektrike iz sončne energije na kmetijah v okviru **mehanizma za okrevanje in odpornost**; projekti v okviru **sklada za inovacije** za inovativne obrate za proizvodnjo biometana, ki uporabljajo lokalne agroživilske odpadke.

Jutri: optimizirani programi in reforme financiranja za izboljšanje povezav z energetske omrežji, zagotavljanje dodatnega dohodka kmetom, podporo lokalni proizvodnji energije iz obnovljivih virov ter pospešitev uresničevanja ciljev EU glede energije iz obnovljivih virov.

Izobraževanje in spretnosti na podeželskih območjih

Danes: izobraževanje in usposabljanje na podeželskih in oddaljenih območjih trenutno podpira več skladov in programov EU.

Jutri: racionaliziran pristop k skladom in programom bo olajšal razvoj spretnosti in socialne infrastrukture na podeželskih območjih, kar bo omogočilo sinergije med financiranjem EU in nacionalnim financiranjem.

Sinergije za konkurenčnost in inovativnost

- Nadaljnja podpora SKP za **naložbe** in spodbujanje uporabe **finančnih instrumentov** za pritegnitev zasebnega kapitala.
- Sinergije in dodatne priložnosti za kmete in gozdarje v okviru **Evropskega sklada za konkurenčnost** in programa **Obzorje Evropa**:
 - ✓ spodbujanje materialov na biološki osnovi iz kmetijstva in gozdarstva ter biogospodarskih rešitev
 - ✓ dostop do financiranja in drugih vrst podpore za MSP, vključno z zagonskimi podjetji, podjetji v razširitveni fazi in inovatorji v sektorju

Večji poudarek na smotrnosti

1. **Skupni okvir za smotrnost, spremljanje in poročanje** za spremljanje napredka pri izvajanju in doseganju ciljev politike – nadgradnja reforme SKP iz leta 2023 z večjim poudarkom na načrtovanju, ki temelji na rezultatih
2. Redne izmenjave z državami članicami, da se pregledajo dosežki na podlagi **bolj ciljno usmerjenih kazalnikov smotrnosti** (kazalnika učinka in rezultatov)
3. **Vmesni pregled** načrtov in možnost, da Komisija zahteva spremembe
4. **Polletni pregled smotrnosti je bil v primerjavi z današnjo SKP odstranjen**, vendar načrtovanje in poročanje o kazalnikih rezultatov ostajata
5. **Preglednost in poročanje**: vse informacije o možnostih financiranja EU, upravičencih do sredstev EU in smotrnosti sredstev EU so zbrane na portalu Unije in enotnem spletišču držav članic

Horizontalna pogojenost – pravna država

- Načelo pravne države velja za vse programe za porabo sredstev EU.
- Države članice bodo morale vse ukrepe v okviru načrtov NRP izvajati v skladu z načelom pravne države in Listino EU o temeljnih pravicah.
- **Uredba o pogojenosti** bo še naprej ščitila celoten proračun EU pred kršitvami načela pravne države. To velja tudi za odhodke SKP.
- Določena bo možnost, da se lahko v skladu z načelom sorazmernosti kadar koli med izvajanjem **začasno ustavi** del plačil ali vsa plačila, in sicer odvisno od narave, trajanja, resnosti in obsega ugotovljene kršitve.
- **Denarni tok do kmetov ne bo ogrožen.** Države članice bodo morale v svojih načrtih zagotoviti, da se plačila upravičencem nadaljujejo, tudi če pride do prekinitev ali začasnih odložitvev financiranja EU ali finančnih popravkov, potrebnih za zaščito finančnih interesov EU. *Obveznost med državami članicami in upravičenci, da izpolnjujejo pravne obveznosti.*

Kako vizija usmerja bodočo SKP?

1. Enostavnejši pristop z manj podrobnostmi in z usklajenimi pravili na podlagi obstoječega načrta SKP, ki temelji na smotrnosti
2. Nadaljnja **prožnost za države članice** pri izpolnjevanju ciljev politike
3. Nadaljnja **prožnost za kmete**, prehod od zahtev k spodbudam
4. **Predvidljivost** in izboljšano ciljno usmerjanje dohodkovne podpore za kmete
5. Iskanje **sinergij in učinkov vzvoda** znotraj skladov in med njimi: celostni pristop k obravnavanju izzivov na podeželju
6. **Poudarek na odpornosti**: celovit odziv na krize in vse večje negotovosti na trgu, tudi prek namenske enotne varnostne mreže

3. Nabor orodij SKP

Neposredna dohodkovna podpora

**Bolj ciljno
usmerjena**

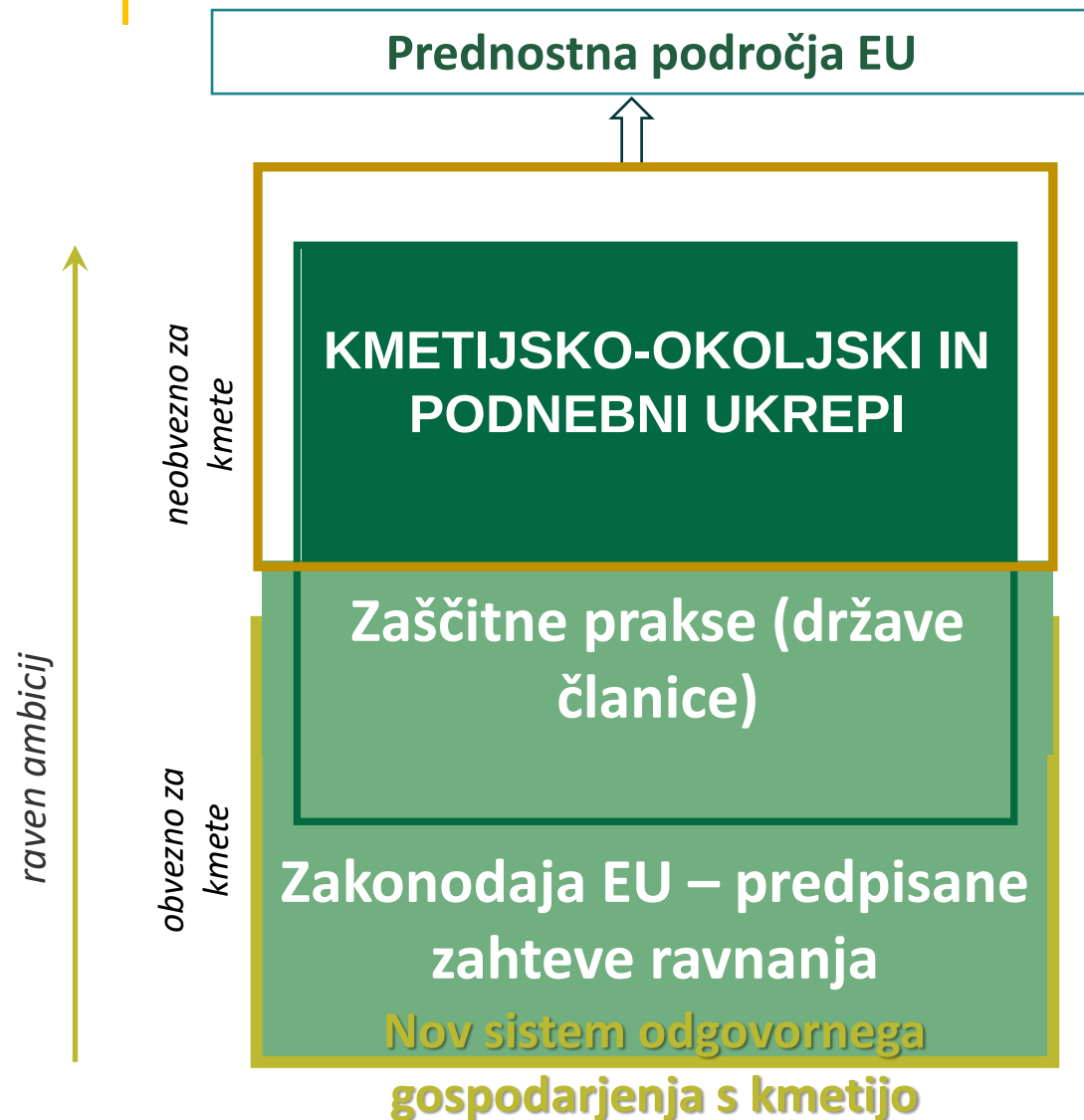
Pravičnejša

Enostavnejša

- ✓ podpora za **aktivne kmete**, ki prispevajo k prehranski varnosti
- ✓ prilagodljiva za ciljno usmerjanje na **posebne skupine** (mladi, mali kmeti, ženske) ali območja
- ✓ **obvezno postopno zniževanje** (20 000 EUR in več) ter **omejevanje** (100 000 EUR/kmeta/leto)
- ✓ pomoč na hektar: nacionalno povprečje znaša **130–240 EUR**
- ✓ povečana **vezana podpora** in neobvezna dodatna podpora za določene kmetije (npr. beljakovinske rastline, mešane kmetije)
- ✓ **mali kmeti**: pavšalni zneski v višini 3 000 EUR

Spodbude za trajnostne prakse

NOVO

- ✓ **skupna prednostna področja**
- ✓ **sistem odgovornega gospodarjenja s kmetijo**: manj zahtev EU, ki bodo bolj prilagojene potrebam držav članic
- ✓ racionalizirana okoljska podpora: **kmetijsko-okoljski ukrepi**
- ✓ **podpora za prehod**: pavšalni znesek (največ 200 000 EUR) za sprejetje trajnostnih sistemov kmetovanja z manj tveganji
- ✓ **več spodbud**: pristop sofinanciranja za vse kmetijsko-okoljske ukrepe, ki presegajo zakonodajo EU

Zagotavljanje okoljskih in podnebnih koristi: prehod s pogojev na spodbude

1. Skupna **prednostna področja**
2. Nov **sistem upravljanja kmetij (širše zaščitne prakse namesto strogih dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev + predpisane zahteve ravnanja)** za ohranjanje visokih okoljskih standardov in standardov dobrega počutja živali, prilagojenih nacionalnim kmetijskim razmeram, in pravic delavcev
3. **Racionalizirana podpora za okoljske in podnebne ukrepe** (vključitev sedanjih ekoshem in kmetijsko-okoljsko-podnebnih ukrepov) z dodatno prožnostjo za države članice in kmete
4. Pomoč kmetom **pri zmanjševanju tveganja prehoda na** bolj trajnostne in odporne sisteme kmetovanja: nov prehodni ukrep (pavšalni znesek)
5. **Nov pristop sofinanciranja za kmetijsko-okoljske ukrepe**, s čimer se **bo povečal finančni potencial** za podporo ekosistemskim storitvam, ki presegajo pravne obveznosti
6. Skupni prispevek za sledenje proračuna – skupaj 35 %, **za NRP 43 %**

Nov sistem odgovornega gospodarjenja s kmetijo, vključno s socialno pogojenostjo

14 predpisanih zahtev ravnanja

Področje	PZR	Področje	PZR
Podnebje in okolje	voda (2)	Zaposlovanje delavcev	delovni pogoji (1)
	biotska raznovrstnost (2)		
Javno zdravje in zdravje rastlin	varnost hrane (2) fitofarmacevtska sredstva (2)		varnost in zdravje pri delu (2)
Dobrobit živali	dobrobit živali (3)		

Zaščitne prakse

Področje	Prakse za zaščito ...
Zaščita občutljivih območij	z ogljikom bogatih tal, mokrišč, šotišč in krajinskih značilnosti
	okoljsko občutljivega trajnega travinja na kmetijskih površinah na območjih Natura 2000
Zdravje tal	pred erozijo
	potenciala tal (pokritost tal, kolobarjenje ali diverzifikacija kmetijskih rastlin)
	organskih snovi v tleh (ravnanje z ostanki, prepoved sežiganja strnišč)
Voda	vodotokov in podzemne vode pred onesnaževanjem in odtekanjem (vključno z varovalnimi pasovi)

Novo: načelo, da se ne škoduje bistveno, v SKP

1. Vsa plačila v okviru **intervencij, ki so vključene v sistem odgovornega gospodarjenja s kmetijo**, se štejejo za skladna z načelom, da se ne škoduje bistveno:
 - degresivna dohodkovna podpora na površino,
 - vezana dohodkovna podpora,
 - posebno plačilo za bombaž,
 - plačilo za naravne ali druge omejitve, značilne za posamezno območje,
 - podpora za slabosti, ki izhajajo iz nekaterih obveznih zahtev,
 - kmetijsko-okoljski in podnebni ukrepi,
 - intervencije v najbolj oddaljenih regijah,
 - podpora lokalni kmetijski proizvodnji na manjših egejskih otokih in v najbolj oddaljenih regijah.
2. Uporaba načela, da se ne škoduje bistveno, za **ostale intervencije (vključno z naložbami)** se bo olajšala s **smernicami o načelu, da se ne škoduje bistveno**, ki jih bo pripravila Komisija.

Spreminjanje proračuna – ključne intervencije SKI 2 dodeljenimi koeficienti

43-odstotni skupni proračunski cilj za celotni načrt za podnebje in okolje

PODROČJE INTERVENCIJE	BPS	PPS	OKO
Ciljno usmerjena dohodkovna podpora kmetom	40 %	40 %	40 %
Podpora kmetom v sektorjih, ki potrebujejo pomoč, za rejce prežvekovalcev	0 %	40 %	40 %
Najbolj oddaljene regije in egejski otoki – podpora lokalni kmetijski proizvodnji	40 %	40 %	40 %
Podpora kmetom na gorskih območjih	40 %	40 %	100 %
Podpora kmetom na območjih z drugimi naravnimi omejitvami	40 %	40 %	40 %
Podpora okoljskim in podnebnim praksam, vključno z ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam	100 %	100 %	100 %
Podpora za izpolnjevanje obveznih zahtev	40 %	40 %	40 %
Zelene naložbe, vključno z ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam	100 %	100 %	40 %
Podpora čebelarstvu	0 %	0 %	100 %
Izboljšanje dostopa do inovacij v kmetijstvu	40 %	40 %	40 %
Podpora ukrepom za obvladovanje tveganj, vključno z ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam	0 %	100 %	0 %
Krizna plačila za kmete, vključno z obnovo proizvodnega potenciala in izrednimi tržnimi ukrepi	0 %	40 %	0 %
Kmetijsko-gozdarski sistemi, vključno z ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam	40 %	100 %	100 %
Gozd – okoljske in podnebne zaveze, vključno z ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam	100 %	100 %	100 %
Zelene naložbe v gozdove in gozdarstvo, vključno z ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam	40 %	100 %	40 %
Preprečevanje in odprava škode v gozdovih, vključno z ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam	100 %	100 %	40 %
Nepovratna sredstva za vzpostavitev gozdnih gospodarstev	40 %	40 %	40 %

Vezana dohodkovna podpora

- **Postane obvezna za države članice (prostovoljno do leta 2027)**
- **Racionaliziran cilj glede boljšega usmerjanja dohodkovne podpore**
 - Postane zgolj dohodkovna podpora, ki **dopolnjuje regresivno podporo, vezano na površino**, v sektorjih v težavah. Sedanja obveznost držav članic, da obravnavajo tudi opuščene težave sektorja.
- **Razširitev upravičenih sektorjev za večjo prožnost in doslednost**
 - Sektorji, vezani na površino: upravičenost je razširjena na **vse sektorje, vključno s travo**, razen tobaka in vina
 - Živinorejski sektorji: **upravičenost ostaja omejena samo na sektorje prežvekovalcev** (meso in mleko) + **sviloprejke, čebelarstvo**
- **Tveganje za izkrivljanje trga in trgovine: ostajajo različni predpogoji in omejitve**
 - „Težave“ in „pomembnost“ ciljnih sektorjev, ki so ostali nedotaknjeni
 - **Proračunska omejitev na državo članico še vedno obstaja, vendar bi lahko znatno povečanje (s 13(+2) % neposrednih plačil danes na 20(+5 %) večine podpore SKP*) sprožilo približno +50 odstotno povečanje skupnih dodeljenih sredstev CIS (!)**
* ukrepi; podpora za male kmete;

Privabljanje nove generacije kmetov

1. **Nacionalne strategije za generacijsko pomladitev** se v sinergiji z nacionalnimi intervencijami osredotočajo na podporo mladim kmetom v okviru načrtov in ji dajejo prednost
2. Prožnejša **opredelitev mladega kmeta**
3. Možnost za države članice, da dohodkovno podporo preusmerijo na potrebe mladih kmetov
4. Nov „**začetni sveženj**“ za **lažji dostop do celovite podpore** za začetek in rast kmetijskega poslovanja, spodbujanje podjetništva ter izkoriščanje novih priložnosti
5. Podpora **službam za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah** za izboljšanje usklajevanja poklicnega in zasebnega življenjem ter splošnega počutja in ustvarjanje prostora za osredotočanje na poslovni razvoj, na primer z usposabljanjem in strokovnim izpopolnjevanjem
6. Več možnosti za **integrirane naložbe v podeželskih območjih**, da se spodbudita gospodarska diverzifikacija in razvoj storitev ter poveča privlačnost za kmete in njihove družine

Cilji SKP na področju socialne trajnosti

1. Nova SKP daje prednost **socialni trajnosti** v skladu s **pravno državo** in **Listino EU o temeljnih pravicah**.
2. Vzpostavljeni so zaščitni ukrepi, ki zagotavljajo **poštene delovne pogoje** ter zahtevajo varno in zdravo okolje za kmete v EU (namenske PZR).
3. SKP ponuja ciljno usmerjene ukrepe, kot je **svetovanje**, in uvaja **službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah** za izboljšanje duševnega zdravja ter usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja.
4. Podpora malim kmetijam in mladim kmetom.

Izboljšanje odpornosti kmetij

1. Celovite **nacionalne strategije za odpornost kmetij in upravljanje tveganj** za spodbujanje bolj usklajene uporabe orodij SKP in nacionalnih orodij
2. **Spodbude za kmete** za sprejetje trajnostnih in na podnebne spremembe odpornih praks ter spodbujanje uporabe **orodij za obvladovanje tveganj**, kot so zavarovanja in vzajemni skladi
3. **Namenski pristop k obvladovanju kriz in tveganj**, ki nagrajuje tiste kmete, ki proaktivno krepijo odpornost svojih kmetij in obvladovanje tveganj

Kako načrti izboljšajo odziv na krize

Naravne nesreče

med drugim zagotavljajo **krizna plačila kmetom** in
podpirajo **naložbe v obnovo kmetijskega** potenciala
na kmetiji

sprememba načrta za znesek do 1 % njegove finančne
dodelitve iz sredstev Unije

sprememba načrta iz njegovega **nenačrtovanega zneska
prožnosti (25 %)** do 2,5 % njegove finančne dodelitve iz
sredstev Unije

Stopnja 1

Stopnja 2

Motnje na trgu

enotna varnostna mreža
posebej za kmetijstvo
(6,3 milijarde EUR)

Znanje in inovacije

1. Države članice se spodbuja, naj še naprej krepijo svoj **strateški pristop do znanja in inovacij** ter uskladijo vire z dejanskimi potrebami
2. Ista uspešna orodja SKP za izmenjavo znanja, razvoj spretnosti in inovacije z **več priložnostmi za sinergije** v okviru načrtov za povečanje učinka na konkurenčnost, trajnostnost in odpornost kmetij
3. Ponovni poudarek na olajšanju dostopa do **nepriustranskih in strokovnih svetovalnih storitev**, vključno s spremljanjem novih udeležencev in mladih kmetov
4. Sodelovanje za inovacije (**EIP-AGRI**) ima še naprej ključno vlogo pri pospeševanju dostopa do inovacij in njihove uporabe ter premoščanju vrzeli med raziskavami in prakso s **sinergijami s politiko EU na področju raziskav in inovacij** (Obzorje)

HVALA ZA POZORNOST!